

Ministeerium peab rahatüli lõppenuks

Möödunud teisipäeval pöördus Tallinna Tehnikaülikooli nõukogu avalikult haridusminister Jaak Aaviksoo poole, taunides ministeeriumi rahanduspoliitikat.

"TTÜ-l pole raha normaalseks arenguks, õppejõudude palkadeks ning ülikoolile tehnika soetamiseks," ütles TTÜ nõukogu liige, TTÜ Arvutitehnika instituudi direktor Andres Keevallik. "Summa, mis Eestis eraldatakse rahvuslikust koguproduktist haridusele ja teadusele, on ebapiisav. TTÜ on sattunud majanduslikult katastrofaalsesse olukorda."

TTÜ nõukogu polnud rahul haridusministeeriumiga, kes eraldas TTÜ-le vaid 89 miljonit krooni, pidades summat ebaõiglaselt väikeseks. "TTÜ on kaotanud 26–27 miljonit krooni," väitis Keevallik, toetudes ülikooli nõukogu infole.

Professori sõnul lisandus ebaõiglusele eetilise pool, sest haridusminis-

ter Jaak Aaviksoo ei pidanud kinni TTÜ rektori Olav Aarnaga eelnevalt kokku lepitud raha jagamise põhimõtetest. Kokkuleppe aluseks oli 1994. aasta juulis välja antud haridusministri käskkiri.

TTÜ nõukogu protestis samuti kogu eelarve kujundamise aluste vastu. "Eelarvet jagatakse põhiliselt Soome koefitsientide süsteemi järgi, mis viib TTÜ ebanormaalsesse olukorda," väitis Keevallik, kelle sõnul Taani ja Rootsi ülikoolide tasustamine toimub tehnikakoolidele soodsamalt.

Keevalliku sõnul tegi nõukogu ettepaneku rahaeraldamise tingimused Riigikogus läbi vaadata ja edaspidi hakata saama raha otse riigieelarvest ilma haridusministri vahendusest.

Keevallik lisas, et ei tohi lubada õppejõudude palkade reguleerimist selle järgi, kui palju nende erialade üliõpilased või lõpetajad teeniksid tööturul. Ometi on ministeerium loonud pretsedendi, andes järele Tartu Ülikooli õigusteaduskonna nõudmis-

tele tõsta palka põhjendusel, et juristid ja isegi üliõpilased teenivad neist rohkem.

TTÜ nõukogu leidis, et ülikoolid ei tohi kannatada seetõttu, et Eesti hariduspoliitika on ebastabiilne ja ministrid vahetuvad sagedasti.

Haridusministeeriumi teaduse ja ülikoolide osakonna juhataja Ain Heinaru sõnul on pärast ministeeriumi ja rektorite nõupidamist tekkinud arusaamatused silutud. Ministeerium tegi kõrgkoolide rektoritele ettepaneku esitada eelarve jagamise vaidlusalused küsimused esmaspäevaks kirjalikult. Kuna rektorite ühiskirja ei ole tulnud, peab Ain Heinaru tüli lõpetatuks.

Kuid TTÜ nõukogu liige Andres Keevallik märkis, et eelarve ümber vaatamisega on üks ülikool rahas kaotanud, teised aga võitnud ning tekkinud olukorras pole võimalik saavutada rektorite vahel kokkulepet ühisavalduse kirjutamiseks.

Ministeeriumi osakonnajuhataja märkis, et tüli põhjuseks oli tegelikult

suurem üliõpilaste arv, mille arvel ülikool raha taotles. "TTÜ taotluses oli ülikooli tudengite arv 1500 võrra suurem, kui see tegelikult on," väitis Heinaru. "Me ei saa raha eraldamisel arvestada Gogoli surnud hingi."

Ministri 1994. aasta juulikuus välja antud käskkirja järgides oleks tema sõnul pidanud ministeerium finantseerima ka neid 1500 üliõpilast, keda pole olemas. Vastuolu on osakonnajuhataja kinnitusele tekkinud sellest, et TTÜ ootab finantseerimist sügisel vastuvõetud üliõpilaste arvu pealt (kellest suur osa eri põhjustel praegu koolis ei õpi), samuti tekitavad segadust veel mõned erimeelsused käskkirja tõlgendamisel.

Heinaru peab põhiprobleemiks seda, kuidas üldse lahendada ülikoolide finantseerimise küsimust. Juba lähipäevil peaks moodustatama haridusministeeriumi juurde nõukoda, mille liikmeteks on riigi- ja eraülikoolide esindajad. Õiglasemat rahajagamist on võib-olla võimalik korraldada lisaeel-

arvega.

Vastuseks TTÜ nõukogu süüdistusele Tartu Ülikooli õigusteaduskonna õppejõudude palkade tõstmise kohta, sõnas Heinaru, et ministeerium neile raha juurde andnud ei ole.

Kuni nõukoda pole jõudnud õiglasemale otsusele rahajagamise suhtes, rahastatakse ülikooli vastu võetud ja tegeliku üliõpilaste arvu järgi. TTÜ-s õppis statistikaameti andmetel möödunud aasta 1. oktoobri seisuga 5842 ja Tartu Ülikoolis koos internide ja residentidega 8202 tudengit. Tallinna Pedagoogikaülikoolis on 2834, Eesti Põllumajandusülikoolis 2189, Kunstiülikoolis 490 ja Muusikaakadeemias 456 üliõpilast. Põllumajandusülikooli rahastatakse riigieelarve eraldi rahast. Ülejäänud viis ülikooli saavad oma raha ühelt eelarve realt.

EHA LAANEPEERE